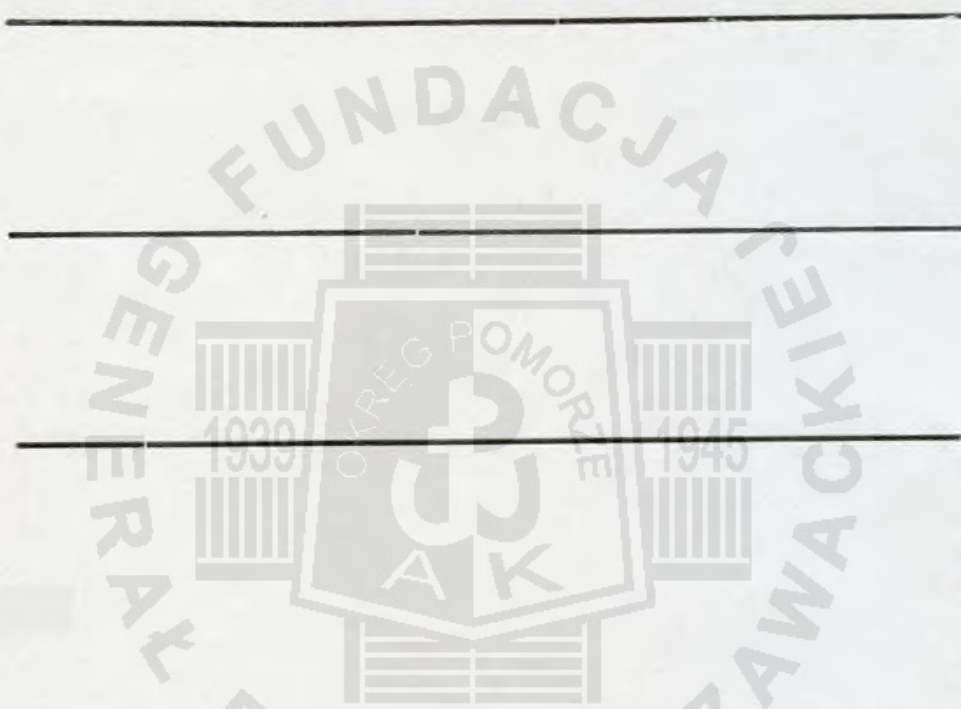

MEMORIAL
General Marii Witek

(wypisane ze wstępu)

93-213 1446

PWK
AK Łódź

Pawłowska Zofia

zam. Banaszczyk
ps. "Sonia"

T. 3479/NSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Panłowski doł. o
zam. Bonaszewyk

T. 3473/LSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ *k. 2, s. 4.*

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ *k. 4, s. 1-4*

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – Inne... ✓ *k. 1, s. 1*

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] —

VI. Fotografie ✓ *ksero pkt. III/5 s. 1*

I/1 Relacja

- Relacja w sprawie L. Banaszczyk, Łódź 19.09.2003, rkps (org.), t. 2, s. 1-4

Relacja HSK (wg schematu)

1/1/1

I. Dane osobowe

a - BANASZCZYK (nr. Pawłowska) ZOFIA

- pseudonim SONIA

b - wr. 22 czerwca 1923 r. w Łodzi (Ruda Fabryczna)

c - imiona rodziców: Jan i Władysława nr. Wiankowska

Ojciec był rzemieślnikiem, matka nie pracowała zawod.

d - Obecny adres: Łódź, nr Kodm 93-313 ul.1

tel: _____

II. Dane środowiskowe przedwojenne

a - W 1939 r. byłam nauczycielką, Kl. III Państwowej Szkoły Przemysłowo-Handlowej w Łodzi przy ul. Wódnej 40

b - Nie pracowałam

c - Należałam do PWK - III Hufiec w Łodzi

Komendantka: Józna Bredelówna (zginęła drugiego dnia Powstania Warszawskiego)

III. Udział w kampanii wrześniowej

a - We wrześniu 1939 r. zostałam zaangażowana do pracy organizacyjnej (SZP, ZWZ-AK) przez Komendantkę, Józne, Bredelównę,

b - We wrześniu pełniłam dyżury na dworcach kolejowych Łódź Kaliska i Łódź Fabryczna.

Sadami polegało na pomocy ludności miejscowej (dostarczanie mleka dla dzieci, wyszynkowanie mleczków)

Yente!
4

IV Lata 1939-1944

- a. Do aresztowania w 1943 roku adres W.R. Kinnam.
A. J. Rodk, ul. Ruchawiska 40 potem aresztowania
- b. Długo pracował jako ziemleśnik
  - matka nie pracowała z powodów
  - brał Stefan (1920 r.) wyliczony na roboty w Niemiec, zginął w 1942 r. tamże, a sam został przydzielony
  - siostry: Genowefa (1920 r.) pracowała w szwalni, potem w 1942 r. wyliczona do Niemiec
  - Urania (1929 r.) w 1943 r. osadzona w więzieniu dla dzieci w Łodzi

V 1939-45

1. Do konspiracji wstąpił tam we wrześniu 1939 r. wprowadzona przez komendantkę, III Witka Prk Żrene, Bredelównę. Okresy Łódź, Baran
2. Na stacjach prasy
3. Pracowaniem na terenie Łódzi
  - z nazwisk osób, z którymi miało kontakt, to pamiętam Żrene, Gamine, Bredel, Jadwiga, Urania (Prk), Urania, Komornicka (Prk)
4. Pierwsze zadanie konspiracyjne: korytarz pod niemiecką gazetką, drukowaniem w storniku Mitka (Mańego Stasia) w Łodzi, przy ul. Gu-
manowskiej.

c.d pkt V.4 Następnie byłam łączniczką do aresztowania w 1943 r.

5. Aresztowana we wrześniu 1943 r. w Łodzi wraz z grupą, innych powiazań: W. Maminśka, S. Stefanśka, J. Piotrowska, Z. Henning, Z. Wasiolek i innymi powiaźkami, których nazwisko już nie pamiętam.

Przebywałam kolejno:

- Wązime na ul. Gdanskiej do grudnia 1943
- Oboz Ostwiecim - Brzezinka od 13 grudnia 1943 do 15 sierpnia 1944 r
- Oboz Ravensbrück (wraz z podobozami Helmerchts i Szwodan) od 15 sierpnia 1944 r do uwolnienia 4 maja 1945 r.

Uwoladzona przez armie USA w dniu 4 maja 1945 r. w obozie w Szwodan.

Do kraju powróciłam w początkim czerwca 1945 r.

6. Brak

VI. Nie dotyczy

VII. Nie dotyczy

VIII. Nie dotyczy

IX. Nie dotyczy

X. Okres powojenny (zyciorys)

- Ukończeniu liceum ogólnokształcącego w 1965 r

1. d. pkt. 8. 2. W 1944 r. otrzymała samog. obraz dźwięk. warty: 1950 i 1952 r. W r 1946 emigracją.

3. Pracowała jako sekretarka

- a. Film Polski - Wytw. Filmów Oświatowych
- b. Polskie Instytutstwo Studiów Społecznych
- c. Politechnika Łódzka do emigracji w 1949 r.

Należała do Zw. 13 więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych (potem Zw. Kombatan-tów) - Zw. Żołnierzy Wojskowych.

5. Na emeryturę przeszedł w 1979 r.

Dokumentacja skierowana

1. Świadczymy Antoniowi Sumpca o pracy konspiracyjnej
2. Świadczymy Bronisławie Filipczyńskiej - Giebeckiej o pracy konspiracyjnej o pobycie w obozach
3. Pismo a Powiatowego Muzeum w Oświęcimiu o pobycie w obozie
4. Legitymacja AK Okręgu Łódź - Barica" Nr 192
5. Świadectwo Wierności

Łódź, 19 września ~~19~~ 2003 r. *[Signature]*

I/2 Dokumenty dot. osoby reletora

- Oświadczenie świadka B. Filipowicz - Gębockiej, Łódź 7.10.1972, mps (kopie), k. 1, s. 1.
- Oświadczenie świadka A. Sumpson, Łódź 26.11.1975, mps (kopie), k. 2, s. 2
- Legitymacja [nr 132] Armii Krajowej Okręgu Łódź "Barka", Łódź 1981, k. 1, s. 3
- Oświadczenie dyr. mgr K. Smoleńca Państwowego Muzeum Oświęcim - Brzezinka, 1982, mps (kopie), k. 1, s. 4.

II/2/1

Bronisława Filipczyńska-Człbecka
zam. w Łodzi, przy ul.
nr obozowy 70263

Łódź, dnia 7 października 1972r.

O ś w i a d c z e n i e

*****

Koleżankę Zofię B a n a s z c z y k z domu Pawłowską, ur. 22.6.1923r. w Łodzi, zamieszkałą w Łodzi, przy ul. Franciszkańskiej 67, poznałam wiosną 1941r. Wtedy jako łączniczka ZMZ następnie AK przynosiła od Józefa Krawczyka ps. "Roman" pocztę zawierającą prasę, meldunki i rozkazy. Pracowałam wtedy w sklepie włókienniczym niemieckim w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 69. Sklep ten z uwagi na położenie w centrum miasta był punktem kontaktowym organizacji. Współpraca nasza trwała do sierpnia 1943r., ponieważ 13.8.1943r. zostałam aresztowana przez Łódzkie gestapo i osadzona w więzieniu przy ul. Sudańskiej 13. Do tegoż więzienia przywieziono kol. Banaszczyk aresztowaną we wrześniu 1943r. Stamtąd już jednym transportem wywieziono nas do Oświęcimia-Brzezinki w dniu 10.12.1943r. Kol. Banaszczyk otrzymała w obozie numer 70271. Byłyśmy razem. Rozdzielały nas tylko choroby, pobyt na rewirze i praca w różnych komandach. W wolnych chwilach spotykałyśmy się. Wywieziono nas również razem w dniu 13.8.1944r. z Oświęcimia do Ravensbrück, skąd w dniu 1.9.1944r. przesłano do podobozu w Helmbrechts. Przeżyłyśmy razem ewakuację na wschód i wyzwolenie w Zwodau przez armię amerykańską w dniu 7.5.1945r. Razem też po dwutygodniowej kwarantannie wróciłyśmy do Łodzi.

Kol. Banaszczyk, jako więzień polityczny, przez cały pobyt w więzieniu jak również w poszczególnych obozach, imponowała wszystkim swą patriotyczną i dzielną postawą, ogromną uczynnością i koleżeńskością.

Bronisława Człbecka

Stwierdzam zgodność z
własnoręcznego podpisu
nr legitymacji 3595
nr ewidencyjny 1788

[Handwritten signature]

Antoni Sumper
zamieszkały w Łodzi
ul.
nr. dowodu osob.:

Łódź, dnia 26.II. 1975 r.

O ś w i a d c z e n i e

Niniejszym oświadczam, co następuje:

Obywatelkę Zofię Banaszczyk ur. 22 czerwca 1923 r. córkę Jana i Agnieszki, zam. w Łodzi przy ul. Franciszkańskiej nr 67a znam od 1939 r. Nosiła wówczas panięńskie nazwisko Pawłowska. Kontakt nasz został nawiązany przez ob. Fiedotiewa. Od jesieni tego roku do wiosny 1940 r. była Ona kolporterką pisma, wydawanego przez organizację podziemną. Pismo to - gazetka drukowana była - jeśli sobie dobrze przypominam - na Julianowie u "Małego Stasia". Dostarczana była przez Ob. Zofię Banaszczyk do kilku punktów /po kilkadziesiąt egzemplarzy do każdego punktu/ - a jeden z nich znajdował się w naszym mieszkaniu w Łodzi - ul. Dąbrowska 26 d. Aktualnie ulica ta nosi nazwę: gen. Jarosława Dąbrowskiego.

Ponieważ w roku 1940 zostałem przestrzeżony, że jestem na liście przewidzianych do aresztowania, Łódź potajemnie opuściłem, udając się do Tomaszowa Mazowieckiego i tam nadal zaangażowany byłem w pracy konspiracyjnej. Moje kontakty zatem z Łodzią uległy przerwaniu. W roku 1943 - trudno mi już dzisiaj przypomnieć sobie w jakich okolicznościach i za czym pośrednictwem doszła do mnie wiadomość o aresztowaniu Ob. Zofii Banaszczyk i wywiezieniu Jej do obozu w Oświęcimiu.

Fragnę nadmienić, że Ob. Zofia Banaszczyk pracę kolporterską - szczególnie niebezpieczną na terenie Łodzi - wykonywała z dużą odwagą i poświęceniem.

Dzisiaj, gdy po latach przebiegam myślą do tragicznych przeżyć mrocznego okresu okupacji, powraca obraz młodej wówczas dziewczyny - uczennicy-szczerze oddanej wielkiej i patriotycznej wówczas sprawie - walki z okupantem, potrzymania na duchu Polaków bieżącą informacją o sytuacji na froncie i o zbliżaniu się naszego zwycięstwa i wyzwolenia.

.....
Antoni Sumper

Stwierdzam zgodność
własnoręcznego podpisu

Antoni Sumper
10.3.75.

123

Nazwisko Banaszek
 Imie Wojciech
 Pseudonim Generał
 Przydział WPK - Łódź

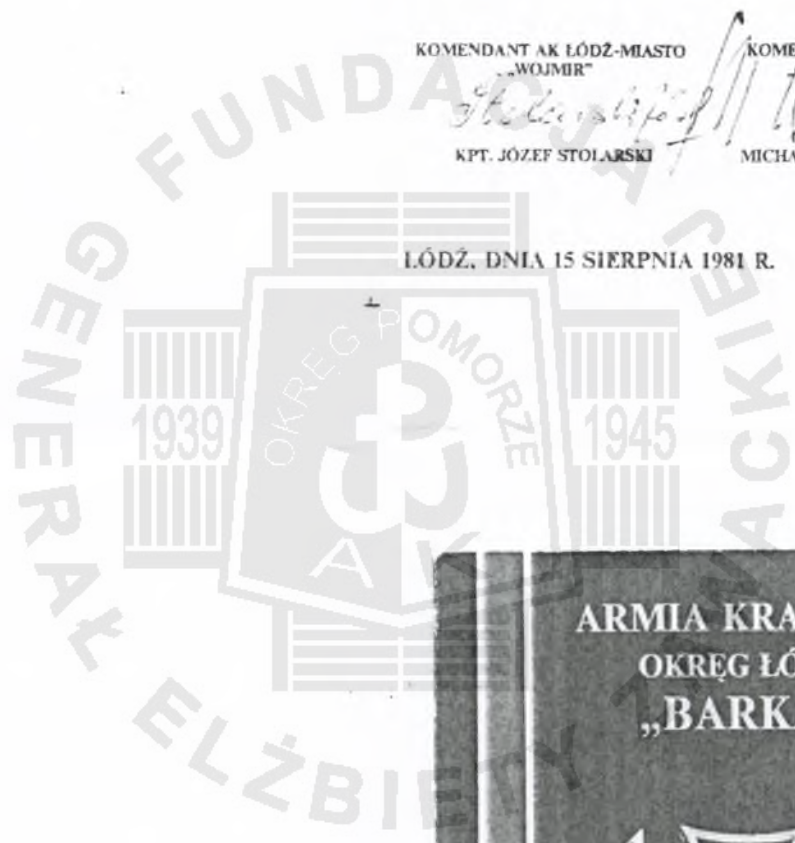
JEST UPRAWNIONY DO NOSZENIA
 ODZNAKI

ŻOŁNIERZA ARMII KRAJOWEJ
 OKRĘGU ŁÓDŹ - „BARKA”

KOMENDANT AK ŁÓDŹ-MIASTO
 „WOJMIR”
Józef Stolarski
 KPT. JÓZEF STOLARSKI

KOMENDANT OKREGU
 „GRZEGORZ”
Michał Stempkowski
 GEN-BRYG.
 MICHAŁ STEMPKOWSKI

ŁÓDŹ, DNIA 15 SIERPNI 1981 R.

12 lutego 1982 r. I/2/432-603 OŚWIĘCIM 5

L. dz. IV—8521/ 223/393/82

Pani Zofia Pawłowska-Banaszczyk
ul. : .....Ł Ó D Z
.....

Państwowe Muzeum w Oświęcimiu stwierdza, że w materiałach dokumentalnych tu. Archiwum są następujące dane o niżej wymienionym więźniu b. obozu koncentracyjnego Oświęcim-Brzezinka:

P A W Ł O W S K A Zofia ur. 22.6.1923 r., została przywieziona do obozu koncentracyjnego Oświęcim-Brzezinka /KL Auschwitz-Birkenau/ w dniu 10.12.1943 r. transportem zbiorowym.-----

W obozie oznaczona, jako więźniarka polityczna numerem 70271.-----

Pod datą: 21.7.1944 r. notowana jako przebywająca w obozie KL Auschwitz-Birkenau.-----

Innych danych o wyżej wymienionej Muzeum nie posiada.

PODSTAWA informacji:

numerowe wykazy transportów przybyłych do obozu koncentracyjnego Oświęcim-Brzezinka /KL Auschwitz-Birkenau/ i zbiór listów pisanych z obozu do rodziny /21.4.1944 r. 16.7.44 i 21.7.1944r/.-----

D Y R E K T O R

/mgr Kazimierz Smoleń /

MS
Smoleń

III, 15 June materiały zebrane przez „relatora”

- Świadectwo dojrzałości Kofii Bauerzyki - Piotrowskiej, 10. 06. 65, formularz,
mkps (kopia), t. 1, s. 1.

ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

Łolia Banaszczuk

(imię i nazwisko)

urodzona dnia *22 czerwca* 19 *23* r.

w *Puławie Babianickiej* powiat

po ukończeniu nauki w *Ull* Liceum Ogólno-

kształcącym dla Pracujących im. _____

w *Łodzi* zdała egzamin

dojrzałości przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, po-

wołaną przez *Kollegium Okręgu Szkolnego m. Łodzi*

w *Łodzi* pismem z dnia *30 kwietnia* 19 *65* r.

nr *ROY I - 15 e / 5 / 65*

Świadectwo niniejsze uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na studia w szkołach wyższych w myśl art. 45 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. nr 68, poz. 336).

Ull
(nr) Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących im. _____

w *Łodzi*
(miejscowość)

Łodzi, dnia *10 czerwca* 19 *65* r.

Nr *586*

CZŁONKOWIE PAŃSTWOWEJ
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

Hwarczak
Wojciechowski
2. Otalicki
Wojciechowski

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

mgr J. Kozłowski

Łofia Bolmistrz

(imię i nazwisko)

otrzymała następujące oceny roczne z przedmiotów nie objętych egzaminem i na egzaminie:

język polski	<i>bardzo dobry</i>
język <i>rosyjski</i>	<i>dostateczny</i>
język	_____
historia	<i>bardzo dobry</i>
wiadomości o Polsce i świecie współczesnym	<i>dobry</i>
biologia	<i>dobry</i>
geografia	<i>bardzo dobry</i>
matematyka	<i>dostateczny</i>
fizyka	<i>dostateczny</i>
chemia	<i>dostateczny</i>

DYREKTOR

[Signature]

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ

[Signature]

Skala ocen: bardzo dobry, dobry, dostateczny.

IV Korespondencja
- listy z 2003r.

Toruń dn. 01.10. 2003

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

L. dz. 4011/WSK-412/03

Pani Zofia Banaszczyk
ul.
93-313 Łódź

Szanowna Pani

Bardzo serdecznie dziękuję za kopie dokumentów, oświadczeń świadków, które przybliżyły nam pani działalność konspiracyjną. Stały się one podstawą do utworzeniateczki osobowej o numerze inwentarzowym: T. 3479/WSK, na nazwisko Pawłowska.

Fundacja byłaby niezmiernie wdzięczna za przystanie kserokopii posiadanych przez Panią pamiątek dotyczących PWK tzn.: Kronikę III Hufca PWK Łódź (okres 1938-1939), Albumikiem „Dzień na obozie” ze słowami piosenek obozowych i rysunkami Zofii Grzegorzewskiej oraz zdjęciami z obozów pewiackich z wakacji 1939 r. Gdyby miała Pani kontakt z osobami lub rodzinami osób, które były członkami AK lub tego typu formacji prosimy o informacje i kontakt (o ile to możliwe).

Serdecznie pozdrawiam i życzę dużo zdrowia.

Z wyrazami szacunku

Emilia Bocheńska
mgr Emilia Bocheńska
Dokumentalistka Działu: Archiwum WSK

Dotyka Bana rzyk
nr.

93-313 Łódź

Fundacja
Archiwum Pomorskie
Toruń

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu

Wpłynęło dnia: 22.09.2003

3 937/254-912/03

Załączniki: AK

Referent:

W związku z tym przesyłam swoją relację z pracy w
WPK. Jednocześnie przeproszam za opóźnienie, które
wyniknęło z jednej strony ze zmiany adresu, zaś
z drugiej - z okresu urlopowego. Ponadto upłynęło czasu spo-
wodowane konieczności rysunkami z pamięci ważnych ele-
mentów, (dot. m. in. WPK) które z pewnością są niepełne.

Korzystając z okazji chciałabym poinformować, że
w swoich "skarbach", dotyczących przedwojennego
m. in. WPK, posiadam:

- 1) Kronikę III Hufca WPK Łódź (okres 1938-1939)
  - 2) Albumik "Dzień na obowozie" ze słowami piosenek
obozowych i rysunkami Łucji Grzegorzewskiej
  - 3) Zdjęcia z obozów penitencjalnych z wakacji 1939.
- Jeśli Fundacja jest zainteresowana tymi
pamiątkami, mogę wykonać kserokopie
i przesłać Fundacji.

Z pozdrowieniami
i podziękowaniami

Dr. Pauc

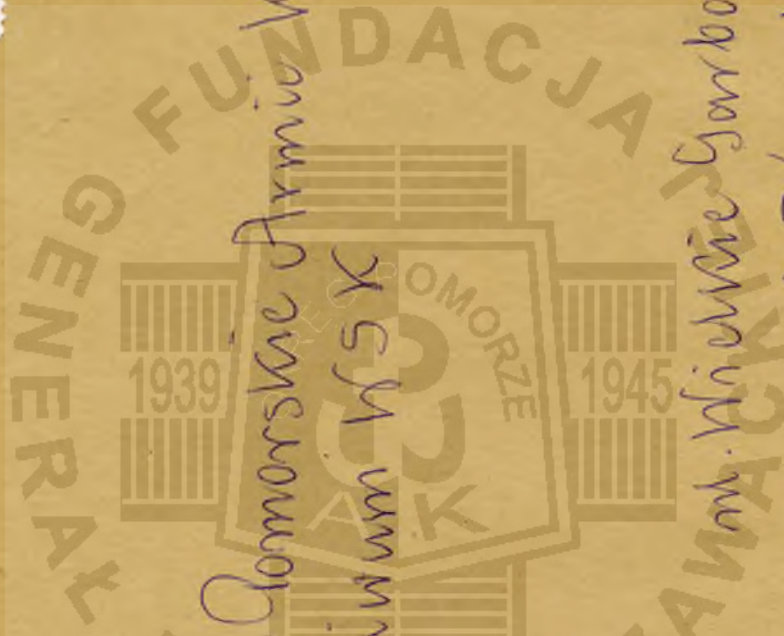
Łódź, 19 września 2003 r.

Mad. Kopia Banaszczyk
ml.
93-213 Łódź

Fundacja
"Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"
Dział Archiwum WSK

FUNDACJA "Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" w Toruniu
Wpłynęło dnia: 22.09.2003
L. dz. 3937 / WSK
Załączniki: .....
Referent: .....

Michała Garbary 2
87-100 Toruń

PAŃŁOWSKA ZOFIA

Zakład Produkcyjny w Legnicy
TECZKA DO AKT
SWW 1824-331 ZN-96/1

5 904149 026004

